

proper MAGAZINE

KNOKKE-HEIST

INFOBLAD AFVALBEHEER

KEER HET TIJ

GA VOOR PLASTICVRIJ

Een zomer zonder plastic afval

 4

Mei
plasticvrij

 8

Afval
vermijden

 11

Nieuw
recyclagepark

juli 2019

AGSO KNOKKE-HEIST

Download Recycle!

**HEBT U VRAGEN OMTRENT HET
AFVALBEHEER IN KNOKE-HEIST?**

WENST U MEER INFORMATIE?

Neem dan een kijkje op onze website
www.agsoknokke-heist.be/afvalbeheer

Of neem contact met ons op via
afvalbeheer@agsoknokke-heist.be

Tel.: 050 44 25 00

Recycle! weet alles van afval. Waar staat de dichtsbijzijnde glasbol? Wanneer zet ik oud papier buiten? Waar blijf ik met mijn oude batterijen? De antwoorden zitten in je broekzak, dankzij Recycle!

Samen > Goed sorteren > Beter recycleren

In samenwerking met Bebat en Recupel

Fostplus

Beste lezer,

Na een heel aantal klimaatmarsen is er een groeiend bewustzijn dat er een gedragswijziging moet komen om onze planeet leefbaar te houden. Daarom hebben we in de maand mei allemaal een inspanning geleverd om plasticvrij te leven. De één slaagde daar al wat beter in dan de andere, maar iedere inspanning loont.

Tijdens onze zomercampagne willen we dan ook het plasticvrije pad blijven bewandelen. Met een mooie getuigenis van een inwoner van Knokke-Heist kunnen we aan de hand van enkele voorbeelden uit de praktijk aantonen dat het helemaal niet zo moeilijk hoeft te zijn om je afval productie te beperken.

AGSO is daarnaast ook druk in de weer met de plannen voor het nieuwe recyclagepark. De oude site van het containerpark moet volledig omgevormd worden tot een overslagstation, sorteercentrum, nieuw recyclagepark en "state of the art" dierenasiel.

In dit magazine belichten we ook de problematiek van de meeuwen die al jaren een doorn in het oog vormen. We geven concrete tips om de overlast zo veel als mogelijk te vermijden.

Kortom samen zorgen we voor een proper Knokke-Heist, waar het aangenaam wonen en verblijven is.

Veel leesplezier,

Graaf Leopold Lippens
Burgemeester Knokke-Heist
Voorzitter AGSO Knokke-Heist

AGSO KNOKKE-HEIST

AGSO KNOKKE-HEIST

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Rudi Neirynck, 't Walletje 104 bus 101, 8300 Knokke-Heist

WERKTEN AAN DIT NUMMER MEE Nathalie Decuypere en Frank Lippens

VORM EN DRUK Karakters, Gent

Het magazine werd gedrukt op 100% gerecycleerd FSC-papier.

Beste Lezer,

De cijfers betreffende de afvalinzameling van 2018 zijn intussen gekend. De gemeente Knokke-Heist kan met trots zeggen dat ze het beste cijfer van alle kustgemeentes haalt. Jaar op jaar zien we dat er steeds minder afval ingezameld wordt. Het is duidelijk dat iedereen zich inzet om minder afval te produceren. Knokke-Heist wil dan ook de inwoners en tweede verblijvers bedanken voor de inspanning.

Tijdens de zomercampagne willen we nog een stapje verder gaan en streven naar een plasticvrije wereld. Dat is uiteraard ontzettend moeilijk, maar als iedereen zijn steentje bijdraagt, kan dit al een groot verschil maken. Met enkele handige tips hoeft het allemaal zo moeilijk niet te zijn. Begin bijvoorbeeld eens met het drinken van kraanwater in plaats van flessenwater. Het is niet alleen goed voor het milieu maar ook voor de portemonnee.

Deze zomer gaan we samen met de inwoners en toeristen op zoek naar concrete tips om plasticafval te vermijden. Heb je een goeie tip? Neem dan een selfie met je tip aan onze photobooth die deze zomer op verschillende plaatsen in Knokke-Heist te vinden zal zijn.

Kris Demeyere
Schepen Milieu en Natuur
Bestuurder AGSO Knokke-Heist

HELP HET TIJ TE KEREN

Dat er een plastic soep is van kilo's aan zwerfvuil in onze zeeën en oceanen, die verantwoordelijk is voor de dood van duizenden vogels en zoogdieren, begint stilaan bij iedereen door te dringen.

Dat we er iets aan kunnen doen ook: plastic voor eenmalig gebruik zoals rietjes en bekertjes wordt vanaf 2021 officieel uit de handel genomen in alle Europese lidstaten en in Canada.

Maar voor het zover is, kunnen we er ons ook al van bewust zijn. In België zijn plaatsen waar veel dagjesmensen komen, zoals de kust, een probleemzone omdat al die passanten vaak plastic afval achterlaten. Knokke-Heist lanceert daarom een speciale zomercampagne.

We schreven de slogan op het strand van Knokke-Heist.

Vorig jaar deelde de kustgemeente al papieren zakjes uit om afval in te verzamelen, dit jaar gaat Knokke-Heist onder het motto 'Keer het tij, ga voor plastic-vrij' nog een stapje verder.

Zo stuurt de badplaats jobstudenten op pad met een bakfiets en een photo-booth. Iedereen die wil kan een eigen tip om plastic te minderen neerschrijven en zich met die tip laten fotograferen. De foto's worden dan naar het e-mailadres van de geportretteerde gestuurd, zodat hij of zij de foto kan delen via sociale media. Als je instemt om te poseren voor een 'klimaatfoto' met originele plasticvrije tip, krijg je in ruil een duurzaam gadget cadeau.

Heb je na een duurzame picknick en een rondje zwerfvuil rapen nood aan een verfrissing? Een ijsje op de dijk kan smaken, maar vergeet niet een hoorntje te vragen in plaats van een potje. Het tij keren begint klein.

GA VOOR PLASTICVRIJ

“Ik wil vooral blijven voelen dat ik iets in beweging heb gezet”

Ineke Van Nieuwenhove
blijkt tevreden terug
op tweede editie
Mei Plasticvrij

Ineke Van Nieuwenhove (52) heeft een drukke maand achter de rug: nadat ze eind 2018 als ‘plasticvechter’ samen met haar twee mede-initiatiefneemsters door Knack werd verkozen als ‘mens van het jaar’, organiseerde ze afgelopen maand voor de tweede keer op rij de campagne ‘Mei Plasticvrij’ én kwam ze aanzetten met de Billie-cup: een herbruikbare koffiebeker.

Vorig jaar waren er maar liefst 63.125 mensen die zich registreerden voor Mei Plasticvrij. Op hoeveel deelnemers kloppen jullie deze editie af?

Ineke: “Dat zullen er iets meer dan 37.000 zijn. Dat lijkt veel minder dan vorig jaar, maar het aantal mensen dat zich registreert is geen absoluut cijfer: er zijn ook heel veel mensen die meedoen zonder zich te registreren. Bovendien waren er vorig jaar ook veel bedrijven en organisaties bij. Het aantal losse individuen dat zich dit jaar heeft geregistreerd, is bijna verdubbeld en dat doet mij veel meer. Dat zijn allemaal mensen die los van elkaar beslissen: “ik ga mijn best doen”. Het cijfer is ook niet

het belangrijkste voor mij. Al kan het wel een extra drukmiddel zijn om mee naar supermarkten te stappen. Veel belangrijker vind ik dat er een mentaliteitswijziging komt. En die is er, voel ik nu al: mensen weten veel meer dan een jaar geleden dat we er met afval recyclen alleen niet komen. Als ik dat hoor weet ik: we zijn echt wel iets in beweging aan het zetten.”

Hoe moeilijk is het om volledig plasticvrij te leven?

Ineke: “Ontzettend moeilijk. ‘Mei plasticvrij’ bekt goed, maar helemaal plasticvrij leven is bijna onmogelijk. Maar daar moeten we ook niet op vastpinnen. Als alle duizenden deelnemers de afgelopen maand maar één keer hebben

beslist om een plastic flesje te laten staan en in plaats daarvan een drinkfles mee te nemen, zijn dat toch al duizenden plastic flesjes minder die in onze oceanen terechtkomen. Ik wil vooral dat iedereen zijn steentje bijdraagt, op welke manier dat ook is.”

Deelnemers aan Mei Plasticvrij moeten zich dus niet schuldig voelen als ze ergens een steek hebben laten vallen?

Ineke: ‘Absoluut niet! Onlangs heeft Linde Merckpoel een filmpje online gezet waarin ze toont dat ze met eigen potjes naar de viswinkel is gegaan. Daar kwam direct de commentaar bij dat vis eten toch ook niet goed is voor het

milieu. Dat mag misschien wel zo zijn, maar als iedereen op elkaar zit te vitten, komen we er niet. Alle acties die er lopen, zijn misschien niet perfect, maar ze lonen wel.”

Is het vooral aan de consument of aan de producent om plastic te minderen?

Ineke: “Voor mij is het een verhaal van iedereen. Het is waar dat plasticvrij inkopen doen niet evident is als de dichtstbijzijnde supermarkt enkel voorverpakte producten aanbiedt, maar ik vind niet dat je de kracht van de consument daar in mag onderschatten. Als je als klant blijft vragen naar alternatieven, kunnen de supermarkten die vraag op den duur niet meer negeren.”

Is plastic minderen het moeilijkst tijdens het winkelen?

Ineke: “Ik denk van wel. Ik had gedacht dat plastic minderen in bijvoorbeeld de badkamer ook moeilijk ging zijn, maar dat valt enorm goed mee. Mijn dochter vindt zelfs dat haar haar zachter is nu ze shampoo-bars (shampoo in vaste vorm, vergelijkbaar met een stuk zeep nvdr.) gebruikt.”

Zelf eten bereiden in plaats van bereide maaltijden kopen, is uiteraard ook een goede zet, maar ik neem aan dat niet iedereen daar altijd de tijd voor vindt. Zijn er dingen die iedereen zonder al te veel moeite kan doen om zijn

of haar plasticverbruik te minderen?

Ineke: “Kraanwater drinken! We leven in een land met drinkbaar water en toch zijn er nog altijd zoveel mensen die gebotteld water kopen. Zelfs in glazen flessen geen goed idee, want ook daarvoor is er energie en transport nodig. Voor iets wat dus gewoon bij iedereen uit de kraan komt.”

Deze Mei Plasticvrij viel vooral op door de lancering van de Billie Cup. Vertel daar eens wat meer over?

Ineke: ‘Er zijn zoveel mensen die onderweg een take away- koffie kopen en zich absoluut niet realiseren hoe hard ze daarmee de afvalberg vergroten. ‘Het is toch karton? Dat kan toch geen kwaad?’ hoor je dan. Maar vaak zit er op een kartonnen beker wel een deksel van plastic én al die bekers komen terecht in publieke vuilnisbakken die niet gesorteerd worden en integraal naar verbrandingsovens gaan. Sommige koffiezaken hebben de laatste tijd wel geprobeerd om klanten te belonen die hun eigen koffiebeker meebrachten, maar de praktijk wees uit dat niet iedereen er altijd aan dacht om die beker mee te nemen.”

En dus zijn jullie op de proppen gekomen met een herbruikbare beker waar je waarborg voor betaalt?

Ineke: “Inderdaad. We hanteren hetzelfde principe als op festivals. De beker kan in alle deelnemende zaken worden ingeruild voor een andere Billie-cup of je

krijgt er je één euro waarborg voor terug. In totaal zitten we nu aan veertig deelnemende zaken, vooral in Gent maar ook in Antwerpen. Natuurlijk willen we dat nog uitbreiden, maar het blijft toch vooral een stadsverhaal denk ik. In een koffiezaak in pakweg Lichtervelde, blijft iedereen die er een koffie koopt misschien gewoon zitten om die ter plekke op te drinken. Daar kunnen we natuurlijk niets op tegen hebben. Maar als je dan toch voor take away gaat, is Billie wel het meest duurzame alternatief.”

In de zomermaanden zijn er ook elk jaar enorm veel consumenten aan de kust. Denken jullie ook aan hen?

Ineke: “Toch wel. In Gent is er een ontbijtzaak Valeir, die ook ijsjes verkoopt en zij kunnen daarin wel een voorbeeld zijn: zij gebruiken onze Billie-cups in drie maten: de middelste voor koffie, de grootste voor milkshake en de kleinste voor bolletjes ijs. Het zou fantastisch zijn als ook ijsveters aan de kust een plaats krijgen in ons verhaal.”

Tot slot: komt er een derde editie van Mei Plasticvrij in 2020?

Ineke: “Wat mij betreft wel. Ik zou het ook heel fijn vinden om volgend jaar uit te kunnen breiden naar Franstalig België en Nederland. Maar hoe concreet dat wordt, dat zal afhangen van of ik al dan niet een gelijkwaardige partner vind die zich even hard als ik wil smijten.”

<https://info.meiplasticvrij.be>

“We deden er 7 weken over om onze vuilniszak van 30 liter te vullen.”

Jolien Vandierendonck, 26 jaar, woont samen met haar vriend in Knokke-Heist. Om hun ecologische voetafdruk te verkleinen, gaan ze bewust om met verschillende levensdomeinen, zo ook het produceren van afval. Vorig jaar schreef Jolien dit blogbericht over hoe ze er zeven weken over doen om een vuilniszak van 30 liter te vullen.

Jaja, ik houd het bij op onze afvalkalender om onze evolutie naar het zero waste leven bij te houden. Elke week opnieuw vaststellen dat onze vuilzak nog niet vol zat: ik word er echt blij van! Vorige keer duurde het slechts vier weken om tot een volle restafvalzak te komen, dus we maken een goede evolutie.

We doen heel wat inspanningen die voor ons ondertussen gewoontes zijn geworden om weinig tot geen afval te produceren. Waarom? Alles wat in de restafvalzak wordt gestopt, wordt zonder meer verbrand, als het al in de verbrandingsoven raakt en niet in de natuur terecht komt. Dat willen we zoveel mogelijk vermijden, dus we vermijden afval in zijn geheel zoveel mogelijk.

Wij wonen in een appartementje in Heist met supermarkten en kleine zelfstandigen, zonder zero waste winkels maar gelukkig wel mét treinverbinding.

ZO VERMIJDEN WE AFVAL

1. ENKEL ONVERPAKTE GROENTEN EN FRUIT

Groenten en fruit laten we liggen als er plastic rond zit. Onlangs naaide ik zelf groenten- en fruitzakken, maar je kunt ook gewoon tote-bags gebruiken. Losse groenten en fruit hoeft je niet in een plastic zakje te steken om mee te nemen naar huis! De enige groenten die we soms in plastic kopen zijn champignons en spinazie. Uien en look zitten dikwijls ook in een netje en dat is niet altijd te vermijden. We gaan zoveel mogelijk naar Ruth, onze lokale groenten- en fruitwinkel. Daar weten ze ondertussen dat alles rechtstreeks in mijn eigen zak mag.

2. MET VERSHOUDPOTTEN NAAR DE SLAGER

Beleg halen we met onze potten bij de slager. Nu ik helemaal geen vlees meer eet, vind ik er enkel nog kaas en jammer genoeg geen ander veggie beleg. Dan

kopen we voorgemaakte dingen die wel verpakt zitten, of maken we gewoon zelf onze spreads of hummus. Koop je beleg bij je lokale slager, met wat geluk komt het vlees van een boer uit de buurt. Bij ons bij Artemis is dit zo. Op die manier steun je de korte keten en weet je waar het vandaan komt. Maar je kan er ook terecht met je eigen potten, waardoor je dat mottig papiertje niet meekrijgt. In de supermarkt zit het vlees en kaas verpakt in veel plastic en ook, wie weet waar dat vlees vandaan komt?

Brood komt in papieren broodzakken. Die hergebruiken we als vuilzakje of geven we mee met het papier en karton. Ik wil graag met mijn zelfgemaakte broodzak brood halen, maar ik moet hem nog maken.

3. KOOP IN BULK

Droogwaren zoals rijst, pasta, noten, kikkererwten, crunchy enzovoort halen we in een zero waste winkel. Zo'n winkel hebben we niet in de buurt, dus zakken

we af en toe af met de trein naar Gent om een bezoekje te brengen aan BEO-markt (aan de Korenmarkt). Daar vullen we onze eigen zakjes (de zakjes die ik zelf maakte komen daar ook van pas) of gebruiken we de papieren zakjes die zij voorzien. We zouden meteen onze bokalen vullen, maar aangezien we dit doen met het openbaar vervoer is dit niet mogelijk. Ook kruiden kun je in zero waste shops als Ohne vinden.

4. GLAS IS RECYCLEERBAAR

Sauzen maken we zelf, of kopen we in glazen bokalen. Die bokalen worden gerecycleerd of hergebruikt om dingen in te stockeren. Handig!

Drank halen we in glazen flessen. Cola, fruitsap, wijn, pintjes: allemaal in glazen flessen. Onze PMD bevat nog maar één iets: melkflessen en af en toe een conservenblik. De laatste keer dat we onze PMD buiten hebben gezet was 6 februari, *ça va hé!* (De blog werd op 1 mei 2018 geschreven.)

5. COMPOSTEREN KAN JE LEREN

We beperken heel wat afval met onze compostbak. Die maakte ik zelf uit oude curverboxen die gelukkig in elkaar pasten. De wormen kon ik samen met wat compost om te starten bij iemand met een composthoop halen. De plank hadden we nog ergens liggen zaagde ik op maat.

Ondertussen kunnen onze wormen al veel afval aan. Als het toch allemaal wat te veel is, bewaren we het groentenafval in de vriezer om dan na een tijdje groentebouillon van te maken. Die doen we dan in een ijsblokjesbakje in de diepvries om later te gebruiken in ons eten.

Elke dinsdagnacht is het vuilophaling in onze straat. Voor de eerste keer sinds lang hebben we vorige week ons restafval buiten gezet.

Eens de groenten gebruikt zijn voor de bouillon, moeten we die wel weggooien anders wordt de compostbak te vochtig.

6. MILIEUVRIENDELIJKE BADKAMER

In de badkamer beperken we ons afval door shampoo en zeep in blokken te gebruiken in plaats van flessen. De shampoos van Lamazuna en Lush zijn echt aan te raden! Niek en ik hebben ook elk een ecologische tandenborstel. Niek heeft één waarvan je het kopje kan vervangen wanneer het versleten is, waarbij je het handvat behoudt. Ik gebruik een bamboe tandenborstel die ik na zijn levensduur in de compostbak kan gooien. De tandpasta is enerzijds een blokje en ook nog gewone tandpasta, maar zonder microplastics. We gebruiken ook oorlepeljes als vervanging van oorstokjes.

Zelf gebruik ik een menstruatiecup, dus tijdens mijn regels maak ik ook 0,0 afval ipv een vuilzakje vol vieze hoopjes bloed. #sorrynotsorry voor de plastische voorstelling. Aangezien ik een low-maintenance meisje ben, heb ik niets van make-up of crèmetjes staan. Enkel mijn trouwe dagcrème van Nivea, jammer genoeg wel in plastic en zonnecrème

van Biotherm die afbreekbaar is in de zee dus ook koralen en ander onderwaterleven geen pijn doet, maar helaas ook in een fles zit.

7. PERFECT BESTAAT NIET

Waar we het meeste afval van hebben, zijn zaken als chips (mmmm chipjes), kaas die wel in verpakking zit, vegetarische/vegan vervangers, mega overbodig plastic die rond de melkflessen zit, diepvriespizza's, voorgebakken stokbroodjes voor in de oven en dat is het zowat. Onlangs haalden we frietjes met onze eigen potten. De eerste keer krijg je misschien een vragende blik, maar als je het uitlegt vinden mensen het wel logisch wat je doet!

8. LESS IS MORE

Hoe beperken we verder afval? Geen dingen kopen die we niet veel zullen gebruiken! We hebben ook veel duurzame, herbruikbare dingen zoals rietjes in bamboe en metaal, een heleboel glazen en plastic potten die we al hadden en voor zowat alles gebruiken, herbruikbare zakken, waterflessen om mee te nemen, ... Je hoeft eigenlijk niets aan te kopen om over te stappen op zero waste. De essentials heb je zeker al liggen, maar ben je gewoon niet gewoon om in zoveel contexten te gebruiken.

Zero waste boodschappen doen en afvalvrij leven is een kwestie van keuzes maken, wat met veel plastic verpakt is, laten we liggen. Op verplaatsing weigeren we vanalles: rietjes, plastic zakjes, single use bekertjes. Laat je niet ontmoedigen door het afval dat je wel nog hebt, maar wees gemotiveerd door elk stuk dat je vermijdt!

BESLUIT
't is allemaal
zo moeilijk niet,
gewoon doen!

#ikdrinkkraanwater

#ikdrinkkraanwater, jij ook? Het is gezond én goed voor het milieu en de portemonnee!

Plaats jouw kraanwaterfoto of -filmpje op sociale media met hashtag **#ikdrinkkraanwater** en AquaFlanders schenkt 1 euro aan **Join For Water** voor schoon drinkwater in Congo.*

Doen dus!

KRAAN WATER

Check [KRAANWATER.BE](https://www.kraanwater.be) en bereken zelf hoeveel centen en CO₂ je bespaart door kraanwater te drinken. Je vindt er ook lekkere kraanwaterrecepten én een hoop slimme tips om spaarzaam om te gaan met water.

ikdrinkkraanwater

ikdrinkkraanwater

kraanwater_be

AGSO Knokke-Heist bouwt meest moderne Recyclagepark van Vlaanderen

De oude site van het containerpark en verbrandingsoven te Knokke-Heist wordt volledig omgevormd tot een overslagstation en modern recyclagepark. Er zal ook een volledig nieuw dierenasiel gebouwd worden, die voldoet aan de hedendaagse noden om de dieren te verzorgen. Daarnaast wordt de mogelijkheid voorzien om een sorteercentrum te bouwen waarbij tevens de optie gelaten wordt aan de Kringwinkel om er ook een winkel te vestigen. Dit kan een bijkomende waarde bieden aan het recyclagepark.

OP 13 MEI 2019 WERD HET NIEUWE OVERSLAGSTATION TE KNOKKE-HEIST OFFICIEEL GEOPEND

Het huishoudelijk afval van Knokke-Heist wordt tijdens de nacht opgehaald en overgebracht naar het overslagstation. In de voormiddag wordt dit afval overgeslagen en daarna overgebracht naar een verwerkingseenheid.

Momenteel verwerkt IVM Eeklo het restafval, waar het vervolgens omgezet wordt in elektrische energie en restwarmte. De selectieve fracties (PMD en Papier & Karton) worden verwerkt in het sorteercentrum in Brugge.

NIEUW MODERN RECYCLAGEPARK

In de komende periode wordt het oude containerpark omgevormd naar een Recyclagepark van de nieuwste generatie. Hiervoor heeft **AGSO Knokke-Heist** beroep gedaan op **VEOLIA**, partner van Horizon Net, die momenteel het container-

park uitbaat. Er wordt voorgesteld om bij het nieuw te bouwen recyclagepark het type model Recycl'Inn^{®1} toe te passen.

In het nieuwe concept wordt gestreefd naar een vlotte doorstroming van de bezoekers. Een dubbele rijstrook langs de buitenzijde van de perscontainers dient daarvoor te zorgen.

RUIMTE VOORZIEN VOOR SORTEERCENTRUM OP HET NIEUW RECYCLAGEPARK

In de ontwerpplannen wordt ook ruimte voorzien voor het bouwen van een sorteercentrum, waarbij de optie gelaten wordt aan de Kringwinkel om er ook een winkel te vestigen.

Het Recyclagepark zou hierdoor een bijkomende dimensie kunnen krijgen: materialen, huishoudartikelen, meubelen, enz. kunnen op één locatie afgeleverd worden, op het recyclagepark, om na selectie hergebruikt te worden.

NIEUW DIERENASIEL

Het dierenasiel dat ook gelegen is op de site, is ondertussen meer dan 20 jaar oud. Er wordt een gloednieuw "state of the art" asiel gebouwd waardoor kan voldaan worden aan de hedendaagse normen voor dierenverzorging.

Het nieuwe dierenasiel wordt eerst gebouwd en in gebruik genomen alvorens gestart wordt met de sloop van het oude en de herinrichting van het recyclagepark.

¹ Recycl'Inn[®], is een nieuw concept en een meerwaarde voor containerparken. Het bestaat enerzijds uit perscontainers die een groter volume kunnen opnemen en anderzijds loskaaien om grote volumes te lossen (zoals groenafval en steenpuin). Niet alleen een betere organisatie maar ook meer valorisatie van materiaal alsook meer veiligheid. De publieke toegangzone is langs de buitenzijde van het park, terwijl de werkzaamheden gebeuren langs de binnenzijde van het recyclagepark.

MEER PLAATS VOOR MEEUWEN

BETEKENT MINDER OVERLAST

Meeuwenspecialist Eric Stienen is een realist. De overlast die meeuwen veroorzaken helemaal de wereld uit helpen? Dat is een fabeltje. Maar dat betekent niet dat we die overlast niet binnen de perken kunnen houden. We moeten een evenwicht vinden dat leefbaar is voor zowel mens als meeuw. Daar kan iedereen op eigen houtje een steentje toe bijdragen, maar ook op Vlaams niveau is er werk aan de winkel.

LAAT DE NAAM ERIC STIENEN GEEN BELLETJE RINKELN? DE MAN DOET DE TITEL MEEUWENSPECIALIST NOCHTANS ALLE EER AAN.

Al sinds 1990 doe ik onderzoek naar meeuwen en sterns. In 2006 heb ik mijn onderzoek met succes verdedigd voor een doctoraatsjury. Ik slaagde erin om de bewegingen van de meeuwen en sterns nauwgezet in kaart te brengen. Een groep dieren kreeg een gekleurd ringetje aan de poot, waarna ik hen kon volgen met hightech gps-zenders. Zo kwamen we heel wat te weten over het trekgedrag van de vogels, waar ze tijdens de winter

verblijven en welke voedselgewoontes ze hebben in de broedtijd. En we weten nu ook beter hoe de vogels zich gedragen als hun broedgebied wordt verstoord.

U WERKT VOOR HET INSTITUUT NATUUR- EN BOSONDERZOEK. MAAR WAAR STAAT DAT INSTITUUT PRECIES VOOR?

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek is een overheidsinstelling die onderzoek doet naar de natuur in de breedste zin van het woord. De onderzoeksresultaten worden meestal vertaald naar natuurbeleid en vaak gebruikt om de overheid te adviseren.

DE MEEUW IS EEN BESCHERMDE DIERSOORT, WAARDOOR JE ZOU DENKEN DAT ZE BEDREIGD ZIJN. TOCH KRIJGEN WE STEEDS VAKER KLACHTEN TE HOREN OVER DE MEEUWEN EN DE OVERLAST DIE ZE MET ZICH MEEBRENGEN.

IS HET AANTAL MEEUWEN DAN ZO STERK GESTEGEN?

Enkel als je vergelijkt met het begin van de vorige eeuw. Sindsdien is het aantal broedende grote meeuwen (zilvermeeuw

en kleine mantelmeeuw) inderdaad flink toegenomen. Maar sinds 2013 zien we eigenlijk juist een felle daling van de Vlaamse populatie. Het lijkt tegenstrijdig, maar hoe minder meeuwen er zijn, hoe meer klachten over overlast er komen.

DAT IS INDERDAAD EEN VREEMDE ZAAK. HOE VERKLAART U DAT?

Dat komt omdat de meeuwenpopulatie onder druk staat en ze zich daardoor verplicht ziet om dicht bij de mens te gaan leven. Door de veelvuldige hapjes die de dieren toegestopt krijgen, zijn ze ons ook als hun belangrijkste bron van voedsel gaan zien. Denk maar aan de meeuw die op het strand een stukje van de picknick meepikt of die voor je deur een vuilniszak openprijkt. Op die manier kunnen minder vogels toch voor meer overlast zorgen.

WAT IS DE MEEUWEN DAN PRECIES OVERKOMEN?

In de jaren '90 en het begin van de 21ste eeuw vond je in de havens van Zeebrugge en Oostende uitgestrekte broedende kolonies van grote meeuwen. Daar veroorzaakten ze relatief weinig overlast. Maar dan zijn we die broedplaatsen langzaam aan gaan volbouwen en er asfalt over gaan uitgieten. De kolonies kregen dus steeds minder plaats. Ook waren heel wat oude daken van gebouwen en loodsen een geliefkoosde broedplek voor de dieren, maar die daken kregen stelselmatig een renovatiebeurt waardoor ze onbruikbaar of minder geschikt werden als broedplaats. Met als gevolg dat de meeuwen nog minder plekjes hadden waar ze terecht konden.

Maar dat was nog niet alles. Op hetzelfde moment nam het aantal vossen in de kuststreek sterk toe. Heel wat meeuwen die op de grond broedden, moesten daardoor op de vlucht slaan. En dat zorgde er op zijn beurt voor dat de meeuwenpopulatie versnipperd geraakte. De opgeschrikte dieren namen

steeds meer hun toevlucht tot daken van gebouwen, waar ze samen met hun kroost veilig waren voor de vossen.

EN HOE KOMT HET DAT ZE OVERLAST VEROOZAKEN?

Vandaag broeden er zowat overal in West-Vlaanderen grote meeuwen. Ze beperken zich dus al lang niet meer tot afgelegen zones waar ze weinig last veroorzaken, maar rukken steeds verder op naar stedelijk gebied. Ze broeden ook vaak op hun eentje in plaats van in grote kolonies. Daardoor zijn ze meer verspreid en vind je ze bijna overal in de steden en gemeenten. En daar zorgen ze met hun nesten op de daken en hun bijhorende gekrijs voor heel wat geluidsoverlast. Soms voeren ze ook schijnaanvallen uit als mensen te dicht in de buurt van hun nest komen. In de stedelijke gebieden vonden ze tot slot ook nieuwe voedselbronnen. Voor hen lijkt het wel alsof we het voedsel gewoon op een plateautje aan hen aanbieden. Op sommige dagen liggen de straten bezaaid met makkelijk open te prikken plastic zakken vol met lekkers. Ook achtergelaten voedselresten op straat of op het strand zijn een signaal voor de meeuwen dat er voor hen altijd wel ergens iets eetbaars te rapen valt. Soms stoppen mensen hen zelfs bewust wat eten toe. Het is dus niet onlogisch dat de meeuwen ons blijven opzoeken om aan te schuiven aan die eeuwige gedekte tafel vol lekkere hapjes.

OPENGESCHEURDE VUILNISZAKKEN ZIJN DE BELANGRIJKSTE DOORN IN HET OOG VAN DE MAN IN DE STRAAT, OOK AL ONDERNEEMT DE GEMEENTE INTUSSEN HEEL WAT OM DIT PROBLEEM DE WERELD UIT TE HELPEN.

HEEFT U NOG TIPS VOOR ONS?

Plastic zakken zijn te makkelijk voor meeuwen om open te prikken. Containers – al dan niet ondergronds –

werken daarom een stuk beter. En net zoals Knokke-Heist al doet, halen heel wat kustgemeenten het afval intussen 's nachts op, wanneer de meeuwen nog liggen te slapen. Als dat niet mogelijk is en je toch overdag met plastic vuilniszakken moet werken, is het belangrijk om de zakken zo kort mogelijk buiten te laten staan. Meeuwen zijn slimme vogels en kennen vaak het afhaalrooster voor de vuilniszakken uit hun hoofd. Ze schuimen precies die plekken af waar de vuilniszakken op die dag worden buitengezet. Hoe korter het eten beschikbaar is, hoe minder kans dat de meeuwen het zullen vinden. Nog een laatste tip: hang de vuilniszakken aan een haakje op. De meeuwen prikken de zakken open als ze op de grond zitten. Kunnen ze er met hun snavel niet bij? Dan heb je ook geen last van kapotte vuilniszakken.

VROEGER WAREN DE MEEUWEN NOG BANG VOOR ONS, VANDAAG KOMEN ZE ZELFS ETEN UIT ONZE HAND STELEN.

KUNNEN WE DAAR IETS AAN DOEN?

De meeuwen hebben inderdaad geleerd dat ze van ons weinig te vrezen hebben. Ze zijn aan ons gewend geraakt en weten dat ze vaak een hapje toegestopt krijgen, als ze maar lief genoeg kijken of vriendelijk genoeg bedelen om voedsel. Sommigen zijn inderdaad al zo brutaal geworden dat ze het eten gewoon uit onze handen komen graaien. Dat is niet omdat ze van kwade wil zijn, maar omdat ze simpelweg het verschil niet zien tussen een uitgestrekte hand met iets lekkers dat voor hen bedoeld is of een hand die pakweg een ijsje omhoog houdt. Het enige wat we hier tegen kunnen doen, is de dieren nooit meer iets aanbieden. Als ze leren dat er bij ons niets te halen valt, zullen ze ons uiteindelijk met rust laten.

NET DAAROM IS HET IN ONZE GEMEENTE VERBODEN OM BROOD OF ZADEN UIT TE STROOIE VOOR DE VOGELS.

MAAKT DAT ECHT ZOVEEL VERSCHIL?

Ja, want als je de meeuwen gaat voederen, leren ze al snel dat wij een potentiële voedselbron zijn voor hen. Als ze voedsel krijgen, is dat voor hen een succeservaring en zullen ze die techniek verder uitbouwen. Ze zullen terugkeren naar de plek waar ze succesvol waren en ze zullen alsmaar brutalere methodes ontwikkelen om aan het mensen-voedsel te geraken.

Overigens heeft onderzoek uitgewezen dat lang niet alle meeuwen zich toeleggen op mensenvoedsel. De meeste meeuwen die in stedelijk gebied broeden, zoeken hun voedsel verderop op zee of in landelijk gebied. Het zijn slechts een paar snoodaards die voor terreur zorgen. En we hebben hen in feite zelf zo gekweekt door ze voedsel aan te bieden. Stop je met voederen, dan leren ze dat hun techniek niet langer lucratief is en zullen ook zij hun kostje elders gaan halen.

EN WAT MET DE MEEUWEN DIE OP ONZE DAKEN NEERSTRIJKEN OM TE BROEDEN?

KUNNEN WE ZELF IETS DOEN OM TE VERMIJDEN DAT EEN MEEUW EEN NEST BOUWT OP ONS DAK?

Meeuwen houden vooral van rustige platte daken, liefst een beetje slecht onderhouden, met wat mos en gras. Als je geregeld een bezoek brengt aan je dak voor de start van het broedseizoen, dan maak je jouw dak een pak minder aantrekkelijk voor de meeuw. Ook als je dak er proper bij ligt, vinden ze de plek minder leuk. Zie je een beginnend nest? Ruim het dan meteen op. Nog een trucje is om metalen pinnen te plaatsen op uitkijkpunten zoals dakranden en schoorstenen. Op die manier kunnen de meeuwen er minder makkelijk op staan en vinden ze de plek minder interessant.

STEL, JE MERKT HET NEST TE LAAT OP EN ER LIGGEN AL EIEREN IN?

Dan wordt het moeilijker. Eenmaal een koppeltje op je dak gebroed heeft, kennen ze dat plekje als hun broekzak en zullen ze jaar na jaar proberen terug te komen naar daar. Ze zijn heel trouw aan hun favoriete broedplekje. Dan zal het dus niet volstaan om je dak proper te houden en helpt het enkel als je je dak afspant met een net.

Vandaag zijn er ook bedrijven die allerhande afschrikmiddelen aanprijzen. Denk maar aan plastic roofvogels, vliegers met afbeeldingen van roofvogels, geluidsinstallaties of zelfs laserlichten. Maar dat haalt allemaal niets uit. Meeuwen geraken daar heel snel aan gewend en keren na een tijdje gewoon terug.

**GOED, IK BEN ERIN GESLAAGD OM
MIJN DAK VRIJ TE HOUDEN VAN
NESTEN.**

IS HET PROBLEEM DAN VAN DE BAAN?

Nee, helemaal niet, want als de meeuw op jouw dak geen broedplaatsje vindt, gaat die gewoon op zoek naar een nieuwe nestplaats. Liefst zo dicht mogelijk in de buurt van zijn vorige broedplaats. Hij nestelt zich met andere woorden op het dak van je burens. Blijken ze ook daar niet welkom, dan zoeken ze verder tot ze een plekje vinden waar ze wel met rust gelaten worden. Zolang de meeuwen geen structurele broedplaatsen

hebben, verplaatsen we het probleem alleen maar. En geraakt de meeuwenpopulatie ook steeds verder versnipperd over Vlaanderen.

ZULLEN WE OOI DEFINITIEF VERLOST ZIJN VAN DE OVERLAST?

Nee, we zullen nooit helemaal kunnen vermijden dat de meeuwen nog broedplaatsen zoeken in stedelijke gebieden, dus we zullen tot op zekere hoogte moeten leren samenleven met de meeuwen. De dieren hebben de voorbije decennia immers geleerd dat ze in stedelijk gebied rustig en vrij van vossen kunnen broeden. We kunnen evenwel veel overlast vermijden door hen niet langer voedsel aan te bieden. Geen voedselresten achter te laten op het strand of op straat, af te stappen van plastic vuilniszakken, de meeuwen niet langer te voederen ... Dat zou al een gigantische impact hebben. Maar het allerbelangrijkste is evenwel dat de meeuwen op Vlaams niveau opvangplaatsen krijgen om in alle rust te broeden én waar ze niemand tot last zijn. Enkel wanneer er zulke opvanggebieden zijn, zal het zin hebben om de meeuwen weg te jagen uit onze steden en gemeenten. Want pas dan worden de meeuwen niet langer van het ene stedelijke kastje naar de andere stedelijke muur gejaagd.

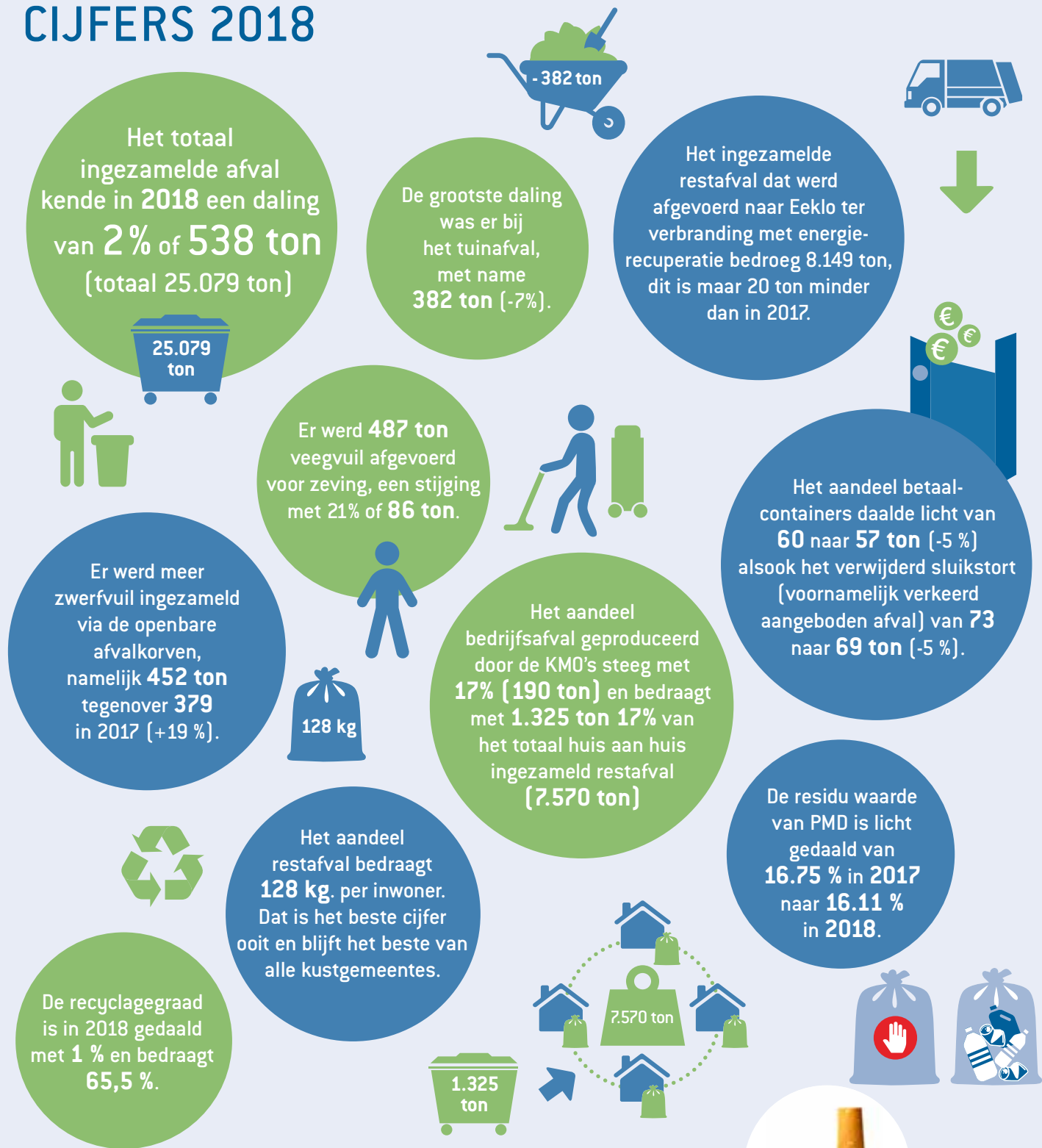

KADERSTUK — WAT DOET HET GEMEENTEBESTUUR EIGENLIJK?

Voor de aanpak van de meeuwen moeten we allemaal de handen in elkaar slaan. Niet alleen de inwoners dragen hun steentje bij door de daken vrij te houden van nesten, ook het gemeentebestuur levert heel wat inspanningen in de strijd tegen de overlast. Maar wat doet het bestuur nu precies?

- Het gemeentebestuur informeert de inwoners en de syndici over de meeuwenproblematiek en geeft je heel wat tips over hoe je de overlast tot een minimum kan beperken.
- Het restafval wordt 's nachts opgehaald zodat de vuilniszakken minder lang in het straatbeeld staan en de meeuwen minder kans krijgen om de zakken open te prikken.
- De lokale politie en de GAS-vaststellers voeren controles uit op het voederverbod van vogels op het openbaar domein.
- De gemeentelijke reinigingsdienst maakt elke dag de openbare afvalkorven schoon zodat er zo weinig mogelijk etensresten te rapen zijn voor de meeuwen.
- Het bestuur voorziet betaalcontainers in de toeristische zone zodat mensen op elk ogenblik afval kunnen storten.
- De gekende nestplaatsen krijgen jaarlijks een bezoekje zodat we zo weinig mogelijk terugkerende broedplaatsen hebben.
- De meeuwen zijn een beschermde diersoort. Om de overlast zo veel mogelijk te beperken, vraagt het bestuur een afwijking op het soortenbesluit dat de meeuwen beschermt. Op die manier kunnen we samen met de brandweer de nesten in mei en juni verwijderen en eieren prikken of schudden. Heb jij toch te kampen met een nest op je gebouw? Neem dan contact op met de dienst Milieu & Natuur – meeuwen@knokke-heist.be. Zij bekijken of er al dan niet iets ondernomen kan worden.

CIJFERS 2018

FEITEN sigarettenpeuken

Sigarettenpeuken worden vandaag gezien als één van de afvalstoffen die het meest aanwezig zijn in de natuur. Ze zijn een ware ramp voor het milieu. Een peuk bestaat immers uit kunststof en bevat meer dan 2500 chemicaliën. Op zichzelf kan een peuk meer dan 500 liter water vervuilen en duurt het tussen 12 en 15 jaar voordat de peuk volledig afgebroken is.

De filters van sigaretten bestaan uit acrylacetaat. Acrylacetaat is een kunststof die net als plastic heel langzaam afbreekt. Bovendien zitten er in de filters ook chemicaliën die het grond- en zeewater kunnen verontreinigen. Achtergelaten peuken zijn dus een gevaar voor het milieu en de gezondheid van mensen en dieren. De Wereldgezondheidsorganisatie heeft berekend dat 80 procent van alle

sigarettenpeuken in het wild belandt. Dat zijn er 4,5 biljoen per jaar. Die sigarettenfilters zijn allesbehalve biologisch afbreekbaar. Ze bestaan uit plastic, dat in de oceaan verveert tot minuscule snippertjes die in de magen van vissen, vogels en zeezoogdieren terechtkomen.

www.tabakstop.be

Een stukje touw lost dit probleem meteen op

Een stukje touw. Meer hebt u niet nodig om te vermijden dat uw straat bezaaid wordt met oud papier en karton.

Bind bij de ophaling uw papier en karton steeds goed vast met **een stukje natuurkoord** of stop het in een **gesloten kartonnen doos**.

Dat is voor iedereen beter: uw straat blijft proper, het werk van de ophalers wordt gemakkelijker én u werkt mee aan een **betere recyclage** van papier-karton.

Aan de slag!

